

วารสาร

มูลนิธิจุฬาภรณ์

■ เกิดพระเกียรติ

■ รู้จักมูลนิธิจุฬาภรณ์

■ นานาสาระ

■ สานสายใย

| ด้วยพระเมตตา เพื่อเด็กกำพร้ายากไร้

| นิทรรศการ “มูลนิธิจุฬาภรณ์ ช่วยเหลือ...เพื่อปวงประชา”

| การดูแลผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้าย

| โครงการ “ดร.น้ำจิต”

ทรงนำ “มูลนิธิจุฬาภรณ์” ช่วยเหลือราษฎรยากไร้ ในการเสด็จเยือนถิ่นทุรกันดารทุกหนแห่ง

“ด้วยพระเมตตา เพื่อเด็กกำพร้ายากไร้”

ความยากจนกระจายอยู่ทั่วทุกหนแห่งในทุกภาคของประเทศไทย ราษฎร
ที่ลำบากยากไร้มีอยู่เป็นจำนวนมาก ล้วนรอคอยความช่วยเหลือ ความกรุณา
ปราณีใด ๆ ที่ผู้ยากไร้ด้อยโอกาสได้รับ ย่อมเป็นดุจ “น้ำทิพย์ประหลิมใจ” ให้พวกเขา
แลเห็นแสงสว่างบ้าง ในยามที่ชีวิตมืดมน และดูจะมีแต่ความทุกข์ยาก

น้ำทิพย์แห่งพระเมตตาขององค์ประธานมูลนิธิจุฬาภรณ์ คือ ความห่วงใยที่ทรงมี
ต่อราษฎร และผู้ที่เจ็บป่วย หรือยากไร้ขาดแคลน องค์ประธานมูลนิธิจุฬาภรณ์ทรงได้
พบปะกับราษฎรอยู่เป็นนิจ ทุกครั้งที่เสด็จไปยังจังหวัดต่าง ๆ เพื่อทรงติดตามการทำงาน
ของหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ มูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
(พอ.สว.) ทรงได้รับฟังปัญหาความยากลำบาก และทุกข์โศกโรคภัยนานา และด้วยพระเมตตา
เป็นที่ยิ่ง จึงพระราชทานขวัญและกำลังใจให้ราษฎร และโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิจุฬาภรณ์
ซึ่งทรงก่อตั้ง ดำเนินการตามพระประสงค์ในการช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน สำหรับเด็กเล็ก
และเด็กกำพร้า พระราชทานโอกาสให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตลอดจนโอกาสในการ
ศึกษาด้วยเช่นกัน เพื่อเด็กเหล่านั้นจะได้เติบโตใหญ่โดยไม่เป็นภาระของสังคม และเป็น
กำลังที่ดีของประเทศชาติในวันข้างหน้าต่อไป

ไกลลงไปทางภาคใต้ ที่ตำบล
กำแพงเพชร อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา
เด็กหญิงกำพร้ายากไร้รายหนึ่ง ชื่อเด็กหญิง
เสาวลักษณ์ เพ็ชรสุข อายุเพียง 10 ปี อาศัย
อยู่กับยาย (นางผิน มะเตือ) ผู้มีนัยน์ตาบอด
ทั้งสองข้าง และพี่สาวอายุ 18 ปี (นางสาว
อุบล เพ็ชรสุข) ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

เมื่อครั้งเด็กหญิงเสาวลักษณ์เพิ่ง
เข้าโรงเรียนและอยู่เพียงระดับอนุบาล
มะเร็งปากมดลูกได้พรากชีวิตมารดาไป
ในวัยเพียง 38 ปี การจากไปในวัยที่
ทำมาหาเลี้ยงชีพได้ดีเช่นนี้ ทำให้ภาระ
หนักตกแก่บิดา เพราะต้องรับผิดชอบ
การศึกษาของบุตรสาวทั้งสอง รวมทั้ง
การดูแลยายที่แก่ชราและพิการ

จนกระทั่งเมื่อสามปีที่แล้ว บิดาของ
เด็กหญิงเสาวลักษณ์ได้เสียชีวิตไปอีกผู้หนึ่ง
จากอุบัติเหตุรถยนต์ ทั้งสามชีวิตจึงขาด
ที่พึ่งพิง นางเฉลียว เพ็ชรสุข พี่สาวต่าง
มารดาต้องเข้ามาช่วยดูแล แม้นตนเองจะมี
ชีวิตที่ยากลำบากเช่นกัน เพราะเล็กกับสามี
แล้ว และมีภาระเลี้ยงดูบุตรสาวอยู่ 2 คน
ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา ฉะนั้น
เมื่อรวมครอบครัวของเด็กหญิงเสาวลักษณ์
เข้าด้วยแล้ว นางเฉลียวจึงมีเงิน 5 ชีวิตที่ต้อง
รับผิดชอบ ด้วยรายได้จากการทำสวนยาง
เพียงเดือนละ 8,000 บาท ย่อมเป็นภาระ
ที่หนักหนายิ่ง

เหมือนฟ้ามาโปรด...วันนั้นเป็น
วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2555 องค์ประธาน
มูลนิธิจุฬาภรณ์เสด็จไปที่จังหวัดสงขลา
เพื่อทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ พอ.สว.
และทรงเยี่ยมเยียนราษฎร ที่โรงเรียนบ้าน
เขาพระ ตำบลเขาพระ อำเภอรัตภูมิ จังหวัด
สงขลา นางเฉลียวและด.ญ.เสาวลักษณ์
ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าฯ พร้อมกับกลุ่มของ
ราษฎรที่เจ็บป่วยเป็นโรคมะเร็ง

“ฟ้าหญิง” ของราษฎรไทย
ชาวใต้ ทรงพระเมตตาเด็กน้อยกำพร้า
โปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินช่วยเหลือ
ครอบครัวนางเฉลียว และพระราชทาน
เงินจากมูลนิธิจุฬาภรณ์ เพื่อเป็นเงิน
เลี้ยงชีพรายเดือนให้แก่เด็กหญิง
เสาวลักษณ์ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

เงินเลี้ยงชีพพระราชทาน

สองปีผ่านไป... “ยังจำวันนั้นได้ดีค่ะ
วันที่พาน้องไปเข้าเฝ้าฯ ฟ้าหญิง ตื่นเต้น...
แล้วก็ดีใจ...ปลื้มใจมาก” นางเฉลียวรำลึก
เหตุการณ์

“ตอนนั้นน้องยังเด็กอยู่มาก ๆ ดิฉัน
เองก็ตื่นเต้นมาก นั่งคอยท่านไป ก็ภาวนาไป
ขอให้ท่านเมตตาสงสารเรา อยากให้ท่าน
ช่วยเด็กที่ต้องกำพร้าพ่อกำพร้าแม่ แล้ว
ท่านก็ช่วยเราจริง ๆ

**เหตุการณ์วันนั้นดิฉันจำได้ไม่เคย
ลืม ท่านบอกกับดิฉันว่า ท่านจะช่วยน้อง
ดิฉันดีใจมากจริง ๆ ท่านบอกให้ดิฉัน
เลี้ยงน้องให้ดี ให้ความอบอุ่นกับเขา
จะได้บุญกุศล และดิฉันก็ทำตามที่ท่าน
สั่งไว้ค่ะ**

ขอขอบพระคุณฟ้าหญิงที่ท่านเมตตา
ถ้าไม่มีท่านช่วยแล้วพวกเราคงลำบาก
กันแน่ ๆ นอกจากท่านจะช่วยคนป่วยแล้ว
ท่านยังสงสารเด็ก ๆ ด้วย

ตอนนี้ น้องอายุ 12 ปีแล้ว เรียนหนังสือเก่ง ครูก็ชมว่าเป็นเด็กดี แล้วก็ก็ตั้งคุณ
ไม่ทิ้งยาย เพราะตอนนี้พี่สาวไปหางานทำอยู่ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช” นางเฉลียวเล่า
น้ำเสียงปลื้มใจ และขณะนี้นางเฉลียวมิได้ทำงาน ด้วยเหตุที่กำลังพักฟื้นหลังจาก
การผ่าตัดก้อนเนื้อในมดลูก

โอกาสทางการศึกษา

ครูจริญญา จันทร์จะนะ โรงเรียนชายคลอง
ตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตภูมิ ครูประจำชั้น
ของ ด.ญ.เสาวลักษณ์ เล่าว่า

“น้องเสาวลักษณ์เขาภูมิใจมากค่ะ
ที่ได้รับเงินช่วยเหลือจากฟ้าหญิง เขาตั้งใจเรียน
เรียนหนังสือดีอยู่ระดับต้น ๆ ของห้องเลยค่ะ
เป็นบุญของเด็กด้วยโอกาสที่ไม่ถูกทอดทิ้ง
ถ้าน้องมีความประพฤติดีแล้วมีคนช่วยกันส่งเสริมไปเรื่อย ๆ อย่างนี้ เด็กจะมีชีวิตที่ดีขึ้น
แน่ ๆ ที่โรงเรียนกับครูก็ช่วยกันเอาใจใส่ดูแลน้องเขาด้วย เราสงสารเด็กดี ๆ ค่ะ”

จากคำพูดเด็กหญิงเสาวลักษณ์เอง

จากคำพูดเด็กหญิงเสาวลักษณ์เอง

“หนูขอขอบคุณที่ท่านเมตตาให้เงิน ตอนนี้อยู่ ป.5
หนูเอาเงินที่ท่านให้ไปซื้ออาหาร ซื้อชุดนักเรียน เสื้อผ้ากับ
รองเท้า เก็บไว้เลี้ยงยายด้วย ยายปวดท้องบ่อย ๆ แล้วก็
ปวดเมื่อย หนูก็ซื้อยาให้ ทั้งยากินยาทา หนูดีใจมีเงินพอให้
เพื่อน ๆ เขาก็ดีใจกับหนู

เมื่อตอนบ้านถูกน้ำท่วม หนูลำบากเพราะน้ำเข้าบ้าน
ได้เอาเงินไปซ่อมบ้านด้วย ตอนนี้อยู่บ้านกับยายสองคน ต้องดูแลยาย เพราะยาย
มองอะไรไม่เห็น แต่วันอาทิตย์หนูจะออกไปเรียนพุทธศาสนาที่วัดกับพระอาจารย์ และ
เรียนวิชาอื่นด้วย มีคุณครูมาสอนที่วัดค่ะ”

สำหรับเด็กดีที่กำพร้ายากไร้และด้วยโอกาสเช่นเด็กหญิงเสาวลักษณ์
โอกาสทางการศึกษาอันเกิดจากพระเมตตาขององค์ประธานมูลนิธิจุฬาภรณ์
เป็นหนทางหนึ่งของการยกระดับคุณภาพชีวิต เพราะการศึกษาเป็นเสมือน
หนทางสว่าง สู่การแก้ปัญหาความยากจน สู่ชีวิตใหม่และอนาคตอันสดใส
ในวันข้างหน้า

พระกรณียกิจในต่างประเทศ

ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี องค์ประธานมูลนิธิจุฬาภรณ์ เสด็จเยือนนครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี ระหว่างวันที่ 14-23 กันยายน พ.ศ. 2557

ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ได้พระราชทานแนวพระราชดำริในการนำพืชสมุนไพรไทย พันธุ์ไม้หายากหลากหลายชนิดมาขยายพันธุ์ และพัฒนาเพื่อปรับปรุงสายพันธุ์ พร้อมทั้งวิจัยเพื่อพัฒนาเป็นวัตถุดิบในการปรุงอาหาร และผลิตภัณฑ์ในการรักษาโรคตามแบบแผนไทย ที่มุ่งหวังให้ราษฎรได้นำวิถีธรรมชาติมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ดังปรากฏชัดในหลากหลายโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั่วประเทศ

ดังนั้น เพื่อลดอัตราเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็ง จึงทรงนำสมุนไพรไทยมาทำการวิจัย เพื่อหาสารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่ออกฤทธิ์ในการป้องกันโรคมะเร็ง ประกอบกับทรงตระหนักดีว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความสมบูรณ์ของทรัพยากรชีวภาพ ที่เป็นแหล่งสำคัญของสารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ จึงทรงมอบหมายให้สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ซึ่งมีความเป็นเลิศด้านเคมีเทคโนโลยีชีวภาพ วิทยาศาสตร์ชีวการแพทย์ และด้านพิษวิทยาสิ่งแวดล้อม ทำการค้นคว้าและทดสอบฤทธิ์ทางชีวภาพของสารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ที่ได้จากสมุนไพรไทย สัตว์ทะเล และจุลินทรีย์ รวมถึงศึกษากลไกการออกฤทธิ์ของสารเหล่านั้น

การที่ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงเป็นที่ยอมรับในวงการการศึกษาวิจัยในระดับนานาชาติ

มหาวิทยาลัยมาร์มารา (Marmara University) นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี จึงได้กราบทูลเชิญให้ทรงเข้าร่วมการประชุมนานาชาติด้านเภสัชกรรมและเภสัชศาสตร์ ครั้งที่ 4 (The 4th International Meeting on Pharmacy and Pharmaceutical Sciences : IMPPS-4) ระหว่างวันที่ 14-23 กันยายน พ.ศ. 2557 และได้ขอพระราชทานบรรยายในหัวข้อ “สมุนไพรและจุลินทรีย์เพื่อใช้ในการพัฒนายา” (Medicinal Plants and Microorganisms in Drug Development)

มหาวิทยาลัยมาร์มารา ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2426 (ค.ศ. 1883) เป็นมหาวิทยาลัยภาครัฐชั้นนำของสาธารณรัฐตุรกีที่มีอายุประมาณ 130 ปี และมีอาคารเรียนเก่าแก่ที่มีอายุกว่า 200 ปี ในสมัยจักรวรรดิออตโตมัน ปัจจุบันมหาวิทยาลัยฯ ได้ขยายการศึกษาออกไปมากมายในนครอิสตันบูล มีวิทยาเขตแล้ว 12 แห่ง เปิดสอนหลักสูตร

ระดับปริญญาและอนุปริญญา รวม 199 หลักสูตร มีคณาจารย์ประมาณ 3,000 คน และนักศึกษากว่า 70,000 คน สำหรับการประชุมวิชาการนานาชาติด้านเภสัชกรรมและเภสัชศาสตร์นั้น คณะเภสัชศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยมาร์มารา ได้ริเริ่มจัดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2537 (ค.ศ. 1994) เพื่อเป็นเวทีให้นักวิจัยและนักวิชาการจากหลายประเทศทั่วโลกได้แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ด้านเภสัชกรรมและเภสัชศาสตร์ เกี่ยวกับพัฒนาการที่สำคัญของวงการเภสัชศาสตร์ รวมทั้งสานต่อความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ระหว่างผู้เชี่ยวชาญ

ในสาขาดังกล่าว เพื่อพัฒนางานด้านการศึกษาและสุขภาพของมนุษยชาติ ซึ่งในปีนี้นับเป็นครั้งที่ 4 ณ อาคารที่เก่าแก่สะท้อนถึงประวัติศาสตร์อันยาวนานกว่าครึ่งศตวรรษของคณะเภสัชศาสตร์ โดยมีนักวิชาการและนักวิจัยชั้นนำระดับโลกให้ความสนใจเข้าร่วมประชุมกว่า 300 คน

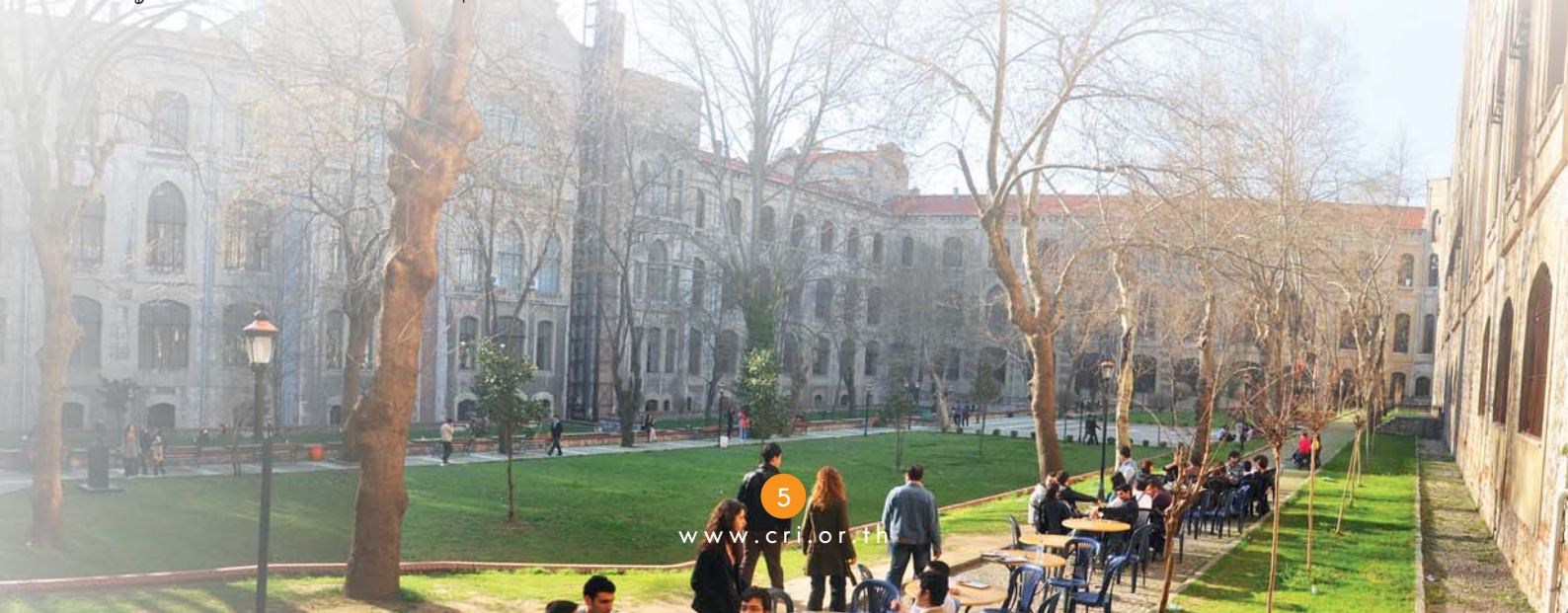
โอกาสนี้ ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพะเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงบรรยายนำในหัวข้อ **“สมุนไพรและจุลินทรีย์เพื่อใช้ในการพัฒนายา” (Medicinal Plants and Microorganisms in Drug Development)** ซึ่งในตอนหนึ่งของการบรรยาย ทรงมีพระดำรัสถึงความต้องการของมนุษย์ที่จะได้ตัวยาใหม่ๆ เพื่อช่วยบรรเทาทุกข์หรือรักษาอาการเจ็บป่วยจากโรคภัยต่างๆ ที่มีมากขึ้นทุกวัน อันเนื่องมาจากการดื้อยาและอุบัติการณ์ใหม่ของโรคต่างๆ สารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของยารักษาโรคหลายชนิด จากผลของการสำรวจพบว่า ในปัจจุบันสารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ และอนุพันธ์ของผลิตภัณฑ์ธรรมชาติใช้เป็นตัวยารักษาโรคได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ใช้ในการรักษาโรคมะเร็ง และโรคเขตร้อน ทรัพยากรชีวภาพ ซึ่งรวมถึงต้นไม้ สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังจากทะเล และจุลินทรีย์ เป็นแหล่งสำคัญของผลิตภัณฑ์ธรรมชาติต่างๆ และ

ตำแหน่ง ที่ตั้งของประเทศไทยอยู่ในแถบร้อนชื้น จึงทำให้ประเทศไทยมีความสมบูรณ์และความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพต่างๆ เป็นอย่างมาก

ในการทรงบรรยายครั้งนี้ ยังทรงมีพระดำรัสถึงความพยายามในการค้นหาสารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติจากพืชสมุนไพรและเชื้อราต่างๆ ที่มีฤทธิ์ทางยาในการฆ่าเซลล์มะเร็ง นอกจากนี้ ยังได้ศึกษาฤทธิ์ในการป้องกันกาเกิดมะเร็งอีกด้วย

เป็นที่ทราบดีว่า การเกิดมะเร็งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีตัวแปรที่ซับซ้อนมากมายเข้ามาเกี่ยวข้อง กระบวนการเกิดมะเร็งในคนประกอบด้วยสามขั้นตอนหลัก ได้แก่ ขั้นเริ่มต้น ขั้นก่อตัว และขั้นกระจายตัว ซึ่งขั้นตอนต่างๆ เหล่านี้สามารถถูกยับยั้งได้ และการศึกษาเกี่ยวกับการยับยั้งการเกิดมะเร็งนี้สามารถทำได้ทั้งในระดับห้องปฏิบัติการ และระดับของสัตว์ทดลอง

จากการศึกษาวิจัยของพืชสมุนไพรและเชื้อราเป็นจำนวนมาก สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ และสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ ได้ประสบความสำเร็จในการแยกสารบริสุทธิ์ได้มากมาย สารเหล่านี้มีความหลากหลายทางด้านโครงสร้างและเป็นสารใหม่ที่ยังไม่เคยมีการค้นพบมาก่อน องค์ความรู้ใหม่นี้เป็นประโยชน์ในด้านวิชาการเป็นอย่างสูง จากการคัดกรองฤทธิ์ทางชีวภาพของสารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่แยกได้จากทรัพยากรของประเทศไทยพบว่าสารหลายตัวมีฤทธิ์ในการต้านอนุมูลอิสระได้เป็นอย่างดี และสารบางตัวออกฤทธิ์ในการฆ่าเซลล์มะเร็งในหลอดทดลอง จึงทำให้น่าสนใจที่จะศึกษาในรายละเอียดต่อไป นับว่าการศึกษาและพัฒนาสมุนไพรและจุลินทรีย์เพื่อการพัฒนาบัญชานั้น เป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติต่อไปในอนาคตอย่างแท้จริง

พระกรณียกิจในประเทศ

ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี องค์ประธานมูลนิธิจุฬาภรณ์ และในฐานะองค์ประธานบริหารโรงพยาบาลจุฬาภรณ์ เสด็จไปทรงเป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลจุฬาภรณ์ ครั้งที่ 6/2557 เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2557 ณ โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ เพื่อทรงติดตามการดำเนินงานและพระราชทานแนวพระนโยบายในการทำงาน แก่คณะผู้บริหาร ตลอดจนแพทย์ พยาบาล และบุคลากรทางการแพทย์ของโรงพยาบาลจุฬาภรณ์ ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานซึ่งเน้นประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยมะเร็ง

ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี องค์ประธานมูลนิธิจุฬาภรณ์ ทรงตระหนักถึงความสำคัญของโรคมะเร็ง ซึ่งเป็นปัญหาด้านการสาธารณสุขของ

ยากไร้ที่สมควรได้รับการรักษาอย่างทั่วถึง โดยใช้งบประมาณจากการจำหน่ายสร้อยฝัพระหัตถ์ในโครงการ “ถักร้อย-สร้อยรัก”

ในการนี้ ทรงแนะนำให้คณะผู้ปฏิบัติงานให้บริการทางการแพทย์แก่ประชาชนอย่างเต็มที่ รวมทั้งการดูแลสภาพจิตใจ และการให้กำลังใจผู้ป่วย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ยังทรงมีพระประสงค์ให้โรงพยาบาลจุฬาภรณ์มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคเฉพาะทางเพิ่มเติมในอนาคต เช่น โรคหัวใจ ตับ ไต และโรคอื่น ๆ รวมถึงมีการให้บริการฉุกเฉินด้วยเครื่องมือที่ทันสมัยที่สุดแก่ผู้ป่วยที่ประสบอุบัติเหตุในรูปแบบต่าง ๆ อย่างครบวงจร

ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสภาวะสังคมและเศรษฐกิจในประเทศไทยโรคมะเร็งเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตอันดับหนึ่งของประชากร

ในฐานะนักวิทยาศาสตร์ผู้ทรงริเริ่ม

ในโอกาสเดียวกัน องค์ประธานบริหารโรงพยาบาลจุฬาภรณ์ได้ทรงนำหลักการทรงงานของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก พระราชทานเป็นแนวทางการทำงานแก่คณะผู้บริหารและแพทย์

“ให้เห็นประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์มาเป็นกิจที่หนึ่ง ประโยชน์ส่วนตนมาเป็นกิจรอง จริงๆ แล้ว ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์หรือของสังคม คนเรามีใครบ้างที่อยู่คนเดียว ไม่มีสังคม นั้นไม่มี เพราะทุกคนต้องมีครอบครัว ต้องมีเพื่อนฝูง ต้องมีเพื่อนร่วมงาน ถ้าเราทำให้คนในแวดวงของเรามีความสุขได้ ตัวเราเองก็จะมีความสุข ถ้าเราคิดแต่จะเอาเปรียบเขาและทุกคนมีความสุข ต่อให้เราโกงเงินมาได้มากมาย ก็จะไม่มีความสุขไม่ได้เลย เพราะคนรอบข้างนั้นแหละก็จะเป็นคนกดดันท่าน”

บุกเบิกทำการวิจัยด้านโรคมะเร็งในประเทศไทย และในฐานะองค์ประธานกิตติมศักดิ์มูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) ทรงเห็นความทุกข์ทรมานจากโรคมะเร็ง

ที่เกิดขึ้นกับประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่ยากจน ไม่มีสุขภาพอนามัยที่ดี และอยู่ห่างไกลความเจริญ จึงทรงตั้งพระปณิธานที่จะช่วยเหลือผู้ป่วยเหล่านี้ ให้มีโอกาสเข้าถึงการบริการและเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัย และทันสมัย เพื่อโอกาสรอดชีวิต ตลอดจนเพื่อสุขภาพจิตใจและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของทั้งผู้ป่วยและบุคคลในครอบครัว

องค์ประธานมูลนิธิจุฬาราชมนตรีทรงสนับสนุนและพระราชทานพระนโยบาย

(Fritz Bender Foundation) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี จัดการประชุมวิชาการนานาชาติในหัวข้อ “วิวัฒนาการล่าสุดของการบำบัดรักษาโรคมะเร็ง” (Recent Advances in Cancer Therapeutics) ณ ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาราชมนตรี และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ร้อยโทวิช อรรถฤกษ์ รองประธานสถาบันวิจัยจุฬาราชมนตรี ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ เป็นผู้แทนพระองค์ในการเปิดการประชุม

สถาบันวิจัยจุฬาราชมนตรี และโรงพยาบาลจุฬาราชมนตรี สนองพระนโยบายในความมุ่งมั่นสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศมาโดยตลอด ดังนั้น สาระสำคัญของการประชุมจึงครอบคลุมความรู้ในเรื่องวิวัฒนาการการบำบัดรักษาโรคมะเร็งในปัจจุบัน อาทิ การพัฒนาเทคนิคการหาข้อมูลทางพันธุกรรมต่างๆ รวมทั้งความผิดปกติในยีนส์ ให้มีความถูกต้อง

ให้สถาบันวิจัยจุฬาราชมนตรีทำการศึกษาและวิจัย ทั้งระดับพื้นฐานและระดับคลินิก รวมทั้งแสวงหาความรู้ความร่วมมืออย่างต่อเนื่องกับสถาบันและองค์กรต่างๆ ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบำบัดรักษาโรคมะเร็ง เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับมาตรฐานการบำบัดรักษาโรคให้ทัดเทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยเหตุนี้ สถาบันวิจัยจุฬาราชมนตรีจึงเข้าร่วมในการประชุมระดับสากลหรือมีส่วนร่วมในการจัดประชุมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

เมื่อวันที่ 13-15 ตุลาคม พ.ศ. 2557 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สถาบันวิจัยจุฬาราชมนตรี ร่วมกับมูลนิธิฟริทซ์ เบนเดอร์

การประชุมในครั้งนี้ เป็นความร่วมมือครั้งที่ 3 ของหน่วยงานทั้งสอง และเป็นการประชุมวิชาการนานาชาติครั้งที่ 18 ภายใต้มูลนิธิฟริทซ์ เบนเดอร์ ซึ่งนอกจากจะเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้เข้าร่วมประชุมกับผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศแล้ว ยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แสวงหาแนวทางการร่วมมือในการดำเนินการศึกษาวิจัยการบำบัดรักษาโรคมะเร็ง ร่วมกับวิทยากรรับเชิญ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาและวิจัยทั้งระดับพื้นฐานและระดับคลินิกด้านโรคมะเร็งจากสถาบันและหน่วยงานที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติใน 11 ประเทศ จำนวน 22 คน

แม่นยำ เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์หาความผิดปกติของพันธุกรรมในประชากรทั่วไป รวมทั้งผู้ป่วยโรคมะเร็ง เพื่อช่วยในการค้นหาปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค วิธีการวินิจฉัย การพัฒนาระบบการให้ยารักษาโรคมะเร็งชนิดต่างๆ และการพยากรณ์

ผลการรักษาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา และเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรด้านการแพทย์ สาธารณสุข และวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในการศึกษาวิจัยการบำบัดรักษาโรคมะเร็ง สามารถวางแผนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ส่งผลให้มีการยกระดับมาตรฐานการบำบัดรักษาโรคมะเร็งเป็นระดับสากล เพื่อให้คนไทยได้มีโอกาสได้รับการรักษาที่ดีต่อไป

ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพะเจ้า-ลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ร้อยโทชววิช อรรถยุกติ รองประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ เป็นผู้แทนพระองค์ เปิดการประชุมวิชาการนานาชาติ “The 3rd International Conference of Asian Environmental Chemistry” ณ สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557

การประชุมวิชาการนานาชาติในครั้งนี้ จัดขึ้นระหว่างวันที่ 24-26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 โดย กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเจ้าภาพร่วมกับสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมาคมเคมีสิ่งแวดล้อม ประเทศญี่ปุ่น และมหาวิทยาลัย United Nations University ประเทศญี่ปุ่น

การประชุมมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักวิจัยและนักวิชาการสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยจากภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ ตลอดจนแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์งานวิจัยและงานที่เกี่ยวข้องทางด้านสิ่งแวดล้อม กับนักวิจัยและนักวิชาการสิ่งแวดล้อมจากประเทศสมาชิกอาเซียน ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแถบเอเชีย-แปซิฟิกได้ ซึ่งจะเป็นการยกระดับงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยและสร้างเครือข่ายงานวิจัยในอนาคต

ในการประชุมครั้งนี้ ได้มีการเชิญ

นักวิจัยที่มีชื่อเสียงระดับโลกมาปาฐกถาพิเศษเรื่องปัญหาสารพิษตกค้างยาวนาน (Persistent Organic Pollutants) หรือ POPs และสารไดออกซิน ในแถบภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก นักวิจัยที่มาร่วม ได้แก่ Professor Shinsuke Tanabe จากประเทศญี่ปุ่น Professor Michael S. Denison จากประเทศสหรัฐอเมริกา และ Dr. Mehran Alaei จากประเทศแคนาดา ซึ่งแต่ละท่านมีผลงานตีพิมพ์มากกว่า 150 เรื่อง และ

บุคคลสำคัญที่เข้าร่วมการประชุม ยังประกอบด้วย **Mr. Soichiro Seki** ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อม ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งร่วมเสวนาเกี่ยวกับนโยบายสิ่งแวดล้อมที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศญี่ปุ่น และ **Professor Masatoshi Morita** จากประเทศญี่ปุ่น ผู้เสวนาเกี่ยวกับการปนเปื้อนของรังสีในสิ่งแวดล้อมจากอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในญี่ปุ่น

มีผลงานเด่น ๆ ด้านเคมีสิ่งแวดล้อมและพิษวิทยาเกี่ยวกับสารพิษตกค้างยาวนาน

นอกจากนี้ ยังมีปฐกถาพิเศษด้านปัญหามลพิษทางน้ำ โดย **ศาสตราจารย์ ดร.จรงค์ ผลประเสริฐ** นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นของประเทศไทยที่มีชื่อเสียงระดับโลก เกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสียแบบธรรมชาติ สำหรับการควบคุมมลพิษและการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่ โดยมีผลงานตีพิมพ์มากมาย และได้รับรางวัลผลงานเกียรติยศ สาขาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมด้วย

ผลงานวิจัยที่นักวิจัยทั้งชาวไทยและชาวต่างชาตินำเสนอในการประชุมวิชาการนานาชาติครั้งนี้มี 2 รูปแบบ คือ การนำเสนอภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์ ผลงานวิจัยภาคบรรยายรวม 60 เรื่อง การนำเสนอภาคโปสเตอร์ รวมทั้งสิ้น 94 เรื่อง ซึ่งนำเสนอในหลากหลายสาขา เช่น มลพิษทางน้ำ มลพิษทางด้านอากาศ มลพิษจากแหล่งฝังกลบขยะ ขยะอิเล็กทรอนิกส์ สารพิษ

ตกค้างยาวนาน พิษวิทยา การเปลี่ยนแปลงทางด้านภูมิอากาศ เทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียและสารพิษ และการสื่อสารความเสี่ยง เป็นต้น

Brominated Flame Retardants (BFRs)

PBDEs

HBCDs

- ✓ Additives in various plastics, polymers, textiles, electronic and electrical products, automobiles, furnitures, etc.
- ✓ Endocrine disruptions in sex and thyroid hormone systems and neuro- and immunotoxicities

กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมงานครั้งนี้ คือ นักวิชาการและนักวิทยาศาสตร์ สาขา เคมี สิ่งแวดล้อม ธรณีวิทยา ชีววิทยา วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม พืชวิทยา เกษตรวิทยา

และอื่นๆ จากประเทศแถบเอเชีย-แปซิฟิก ประเทศญี่ปุ่น และประเทศไทย ทั้งจาก หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา รวมประมาณ 500 คน การประชุมวิชาการในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหา มลพิษด้านต่าง ๆ รวมถึงเทคโนโลยีการจัดการ ป้องกัน และแก้ไข ในแถบภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชีย-แปซิฟิก และทำให้นักวิจัยมีโอกาสสร้าง เครือข่ายงานวิจัยซึ่งกันและกันในอนาคต

ในส่วนของประชาชนทั่วไป ผลงานวิจัยจะเป็นการผลักดันให้มีการกำหนด นโยบายในการควบคุมป้องกันมลพิษ ดังกล่าวต่อไป เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพ ที่ดีขึ้น รวมทั้งนักวิจัยก็จะสามารถ ถ่ายทอดความรู้ให้ประชาชนมีความ ตระหนักเกี่ยวกับอันตรายจากสารพิษ ต่างๆ ทั้งนี้เพื่อสามารถป้องกันตนเอง ตลอดจนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา สิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น

จากสภาพอากาศที่อุณหภูมิลดต่ำ อย่างรวดเร็ว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อชีวิตและ ความเป็นอยู่ของราษฎรเมื่อช่วงปลายปี พ.ศ. 2557

ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้า- ลุกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี องค์ประธานมูลนิธิจุฬาภรณ์ ทรงมีพระเมตตาห่วงใยทุกข์สุขของ ราษฎรที่ประสบกับสภาพภูมิอากาศที่ หนาวเย็น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ นายดำรง รัตนพานิช รองประธานสถาบันวิจัย จุฬาภรณ์ ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ พลเอกชาญ บุญประเสริฐ ผู้ช่วยประธานสถาบันวิจัย จุฬาภรณ์ ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ และนายบัญชา เตชะสกุล ผู้อำนวยการสำนักกิจกรรม พิเศษ เชิญถุงยังชีพพระราชทานจำนวน 1,500 ชุด ไปมอบให้แก่ราษฎรในพื้นที่ จังหวัดเลย อุตรดิตถ์ และพิษณุโลก ตลอดจน จัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่จากโรงพยาบาล จุฬาภรณ์ ไปให้บริการตรวจรักษาสุขภาพ ทั่วไปแก่ราษฎร ระหว่างวันที่ 14-17 ธันวาคม พ.ศ. 2557 ทั้งนี้ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน ในเบื้องต้น ยังความปลาบปลื้ม และซาบซึ้ง ในพระกรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นหาที่ สุด มิได้

มูลนิธิจุฬาภรณ์

ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี องค์ประธานมูลนิธิจุฬาภรณ์ ทรงก่อตั้ง “กองทุนจุฬาภรณ์” ขึ้นในขั้นแรก เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา การวิจัย การดำเนินงานทางการแพทย์และการสาธารณสุข ต่อมาได้พระราชทานเงินกองทุนจุฬาภรณ์จำนวน 1 ล้านบาท เพื่อเป็นทุนจดทะเบียนจัดตั้ง “มูลนิธิจุฬาภรณ์” เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2529 ด้วยพระปณิธานอันมุ่งมั่นที่จะนำความก้าวหน้าและการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎร

กิจกรรมของมูลนิธิจุฬาภรณ์

- **ให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสและผู้ยากไร้** อาทิ ดำเนินการจัดหาอวัยวะเทียมแก่ผู้พิการยากไร้ อุปการะดูแลเด็กยากจน รวมถึงเด็กที่บิดามารดาเสียชีวิตจากเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ ดังเช่น เหตุการณ์สึนามิ เมื่อปี พ.ศ. 2547 โดยพระราชทานค่าเลี้ยงดูเป็นรายเดือน

- **บำบัดทุกข์ผู้ป่วยยากไร้และรักษาผู้ป่วยในพระอนุเคราะห์** อาทิ มอบเงินพระราชทานเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของราษฎร และจัดหาเวชภัณฑ์สำหรับหน่วยแพทย์พระราชทานเคลื่อนที่ เป็นต้น

- **บรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ประสบภัยพิบัติทั้งในและต่างประเทศ** อาทิ มอบถุงยังชีพพระราชทานแก่ราษฎรจัดหน่วยแพทย์พระราชทานออกตรวจรักษาผู้ป่วยในพื้นที่ภัยพิบัติ

- **สนับสนุนการศึกษา** มอบทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียนนักศึกษาผู้ขาดทุนทรัพย์ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงปริญญาเอก ตลอดจนทุนการศึกษาและทุนอุดหนุนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และการแพทย์

- **พัฒนาโครงการสร้างชุมชน** พื้นฟูสภาพแวดล้อมในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ อาทิ การดำเนินงานโครงการจุฬาภรณ์-พัฒนา โครงการทบทิมสยาม และโครงการชุมชนบ้านน้ำใส เพื่อสร้างที่พักอาศัยและฝึกอาชีพให้ราษฎร ตลอดจนเพื่อปลูกฝังราษฎรในพื้นที่ให้รู้จักหวงแหนและรักษาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นตน

- **สร้างอาชีพและเสริมรายได้ให้ประชาชน** นำภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่นไปใช้สร้างสรรค์งานศิลปกรรม และจัดทำโครงการฝึกอาชีพ เช่น โครงการศิลปอาชีพ โครงการเซรามิก เป็นต้น

นิทรรศการ

“มูลนิธิจุฬาภรณ์ ช่วยเหลือ...เพื่อปวงประชา”

สิ่งสำคัญที่ช่วยให้มูลนิธิจุฬาภรณ์ก้าวหน้า และดำเนินงานได้ด้วยดีตลอดมาจนถึงในปัจจุบัน คือ จิตศรัทธาและการสนับสนุนของชาวไทยด้วยกัน ซึ่งนอกจากการบริจาคร่วมสมทบทุนมูลนิธิจุฬาภรณ์แล้ว พี่น้องชาวไทยจำนวนมากยังให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของมูลนิธิด้วย ดังเช่น เมื่อมีการจำหน่ายสร้อยผีพระหัตถ์ของโครงการ “ถักร้อย-สร้อยรัก” ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้เซรามิกจากฝีมือชาวบ้านของโครงการเซรามิก สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ และผลิตภัณฑ์ในโครงการ “ดร.น้ำจิต” เป็นต้น

เมื่อปลายปี 2557 ที่ผ่านมา ในงานเกษตรแฟร์เพื่อมูลนิธิจุฬาภรณ์ (วันที่ 30 พฤศจิกายน-7 ธันวาคม พ.ศ. 2557) ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน มีประชาชนมากมายให้ความสนใจไปร่วมชมนิทรรศการ “มูลนิธิจุฬาภรณ์ ช่วยเหลือ...เพื่อปวงประชา” ซึ่งเป็นการเผยแพร่ผลการดำเนินงานของมูลนิธิจุฬาภรณ์ และหน่วยงานภายใต้มูลนิธิจุฬาภรณ์ อาทิ ผลงานวิจัยของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ การบริการและความก้าวหน้าของโรงพยาบาลจุฬาภรณ์ และการพัฒนาการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ เป็นต้น

นอกจากนี้ ผู้เข้าชมงานล้วนแสดงความตั้งใจมีส่วนร่วมในการเขียนบัตรอวยพรส่งกำลังใจให้แก่ผู้ป่วยยากไร้ในพระอนุเคราะห์ในกิจกรรม “ด้วยใจ...ด้วยกัน” ซึ่งเป็นกิจกรรมมอบความปรารถนาดี ความห่วงใย และกำลังใจของชาวไทยด้วยกัน ไปยังผู้ป่วยที่โปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิจุฬาภรณ์ดูแล เป็นของขวัญปีใหม่ให้ผู้อยู่ในความทุกข์มีขวัญและกำลังใจต่อสู้กับโรคร้ายไข้เจ็บได้อย่างเข้มแข็ง และกลับมามีสุขภาพดีในเร็ววัน... “เพื่อชีวิตที่ดีขึ้น”

มูลนิธิจุฬาภรณ์ เป็นเสมือนสื่อกลางที่นำพระเมตตาและความห่วงใยที่เจ้าฟ้านักวิทยาศาสตร์ทรงมีอยู่เป็นนิจพระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย กิจกรรมของมูลนิธิจุฬาภรณ์จึงมุ่งประโยชน์ของชาวไทย โดยเฉพาะเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งรวมถึงสุขภาพที่ดี และสามารถพึ่งพาตนเองได้

พลังใจ “ด้วยใจ...ด้วยกัน”

พลอากาศเอกภควัต รื่นพิพัฒน์ ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้มาร่วมชมนิทรรศการ ได้ร่วมเขียนการ์ดส่งกำลังใจแก่ผู้ป่วยโดยมีริบ และเล่าถึงอดีตว่า “ผมเคยมีโอกาสทำงานอยู่ด้วยกับคณะผู้ร่วมปฏิบัติงานลงพื้นที่เพื่อประชาชน เมื่อครั้งสมเด็จพระเจ้าเสด็จไปเยี่ยมราษฎร และหน่วยแพทย์ พอ.สว. ตามท้องที่ ทุกรกันดารหลาย จังหวัด และเจ้าฟ้าจุฬาภรณฯ ได้เสด็จไปด้วย

ผมกับภรรยาสำนึกในพระกรุณาที่ท่านเสียสละและทำเพื่อประชาชนเสมอ แม้ท่านเองจะไม่แข็งแรงนัก ในครอบครัวเราเราก็อบรมสั่งสอนให้ลูกมีความจงรักภักดีเช่นกัน”

คุณยายเจริญ แป้นน้อย หลังจากที่ได้ถวายพรเป็นกำลังใจให้ผู้ป่วยหายโดยเร็ว

แล้ว คุณยายเจริญ เล่าว่า “พวกเรา มีความจงรักภักดี ต่อทุกพระองค์ ไม่ว่าจะมิกิจกรรมใด ๆ ก็จะไปร่วมงานอยู่เสมอ เกิดมาอยู่แผ่นดินไทย

ช่วยเหลืออะไรแก่สังคมได้บ้างก็จะช่วย ด้วยความเต็มใจ

ป่าเคยไปที่โรงพยาบาลจุฬารกรณ์ ลูกพาไปดูว่าเขามีอะไรบ้าง เห็นมีตู้รับบริจาคเราก็ร่วมบริจาคด้วย เล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ช่วยกัน”

นางสาวขวัญตา ขวัญเมือง ชาวซึ่ง ในพระกรุณาธิคุณ “ถ้าไม่มีท่านเมตตาให้ความช่วยเหลือต่างๆ ประชาชนอีกหลายคนคงลำบาก และไม่ได้มีโอกาสในการรักษาที่ดีขึ้น ท่านให้ความสำคัญกับคนเจ็บ คนป่วยจริงๆ

และขอให้ผู้ป่วยทุกท่านต่อสู้ อย่่า ท้อแท้ เราจะเป็นกำลังใจให้”

น้องพลับพลึง เด็กน้อยก็มาร่วม เขียนอย่างตั้งใจ “ขอให้หายป่วยไวไวนะคะ”

“งานวิจัยเพื่อการประยุกต์ใช้”

สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์มุ่งดำเนินการวิจัยในโครงการวิจัยต่างๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้พื้นฐานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเคมี ด้านแพทยวิทยา สิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์ชีวการแพทย์ และด้านเทคโนโลยีชีวภาพ อันเป็นรากฐานสำคัญในการต่อยอดงานวิจัยขั้นพื้นฐานสู่งานวิจัยเพื่อการประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปพัฒนาเป็นตัวยาและผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพต่างๆ รวมถึงการหาแนวทางป้องกันอันตรายจากสารเคมี อันเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

งานวิจัยเพื่อหาค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ

● งา (*Sesamum indicum* L.)

สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทำการศึกษาพันธุ์งามากกว่า 50 สายพันธุ์ เพื่อหาสายพันธุ์ที่มีสารสำคัญในกลุ่มลิกแนน เช่น เซซามิน เซซาโมลิน และเซซามอล เป็นต้น สารเหล่านี้มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ และมีฤทธิ์คล้ายฮอร์โมนเอสโตรเจน จากการวิจัยพบว่า สารสำคัญดังกล่าวขึ้นอยู่กับสายพันธุ์งา และดินที่ปลูก สถาบันฯ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ประสบความสำเร็จในการพัฒนาสายพันธุ์ใหม่ ซึ่งฝักไม่แตก ทำให้ลดการสูญเสียได้ถึง 30% นอกจากนี้ยังมีเมล็ดใหญ่ทำให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มมากขึ้น องค์ประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ พระราชทานชื่อการค้าพันธุ์ใหม่ว่า CM-07 และงาขาวพันธุ์ใหม่ว่า CM-53

สถาบันฯ ยังได้พัฒนาวิธีตรวจวิเคราะห์สารต้านอนุมูลอิสระที่สำคัญในงา และมีการควบคุมคุณภาพก่อนนำไปศึกษาวิจัยในคน ซึ่งได้มีการวิจัยทางคลินิก ร่วมกับวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า โดยมีความร่วมมือกับบริษัท ยูเนียนฟูดอินดัสตรี จำกัด ซึ่งได้รับมาตรฐาน GMP ผลิตอาหาร ในการผลิตงาคั่วบดละเอียด ซึ่งนำไปบรรจุใส่แคปซูลโดยโรงงานเภสัชกรรมทหาร เพื่อใช้ในการศึกษาผลของงาคั่ว ในการลดคอเลสเตอรอลในกำลังพลของกองทัพ ผลการวิจัย พบว่า อาสาสมัครที่ได้รับงาคั่วบรรจุแคปซูลเป็นเวลา 3 เดือน มีปริมาณไตรกลีเซอไรด์ลดลง และมีค่า HDL (ไขมันชนิดดี) เพิ่มขึ้น แต่ไม่มีผลต่อระดับคอเลสเตอรอลมากนัก

● ฟ้าทะลายโจร (*Andrographis paniculata* (Burm.f.) Wall. Nees)

ฟ้าทะลายโจรได้มีการเริ่มศึกษาวิจัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 เพื่อสนองพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปช่วยเหลือประชาชนระดับรากหญ้า คณะนักวิจัยของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ได้

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ในการปลูกสมุนไพรชนิดต่างๆ อย่างรอบด้าน ทั้งด้านเภสัชวิทยา พิษวิทยา และ ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ และได้คัดเลือกสมุนไพรฟ้าทะลายโจรมาศึกษาอย่างละเอียด ตั้งแต่การเพาะปลูก

ที่หมู่บ้านทับทิมสยาม 05 จังหวัดสระแก้ว พัฒนาวีธีตรวจสอบปริมาณสารสำคัญ แยกสารสำคัญที่ออกฤทธิ์ให้บริสุทธิ์ การศึกษาปริมาณสารสำคัญในระยะต่างๆ ของพืช ศึกษากลไกการออกฤทธิ์ในโรคต่างๆ ซึ่งได้ตีพิมพ์ผลงานวิจัยเผยแพร่เป็นระยะๆ และผลงานบางส่วนได้จดอนุสิทธิบัตรเรียบร้อยแล้ว และกำลังขอยื่นจดอนุสิทธิบัตรอีก 1 ฉบับ รอการพิจารณาอยู่ และขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเตรียมการศึกษาวิจัยในทางคลินิก เพื่อนำไปใช้ในผู้ป่วยโรคมะเร็งตับ และท่อน้ำดีต่อไป ฟ้าทะลายโจรมีการใช้กันอย่างแพร่หลายในการรักษาโรคหวัด สมุนไพรนี้ยังได้จัดอยู่ในบัญชีหลักแห่งชาติ (สมุนไพร) อีกด้วย

● **ปัญญาจันทร์ (*Gynostemma pentaphyllum Makino.*)**

สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ได้ทำการศึกษาวิจัยสมุนไพรปัญญาจันทร์ ซึ่งมีสารสำคัญหลายชนิดที่มีคุณสมบัติคล้ายโสม ตั้งแต่การปลูก การเก็บเกี่ยว และศึกษาฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา ตลอดจนพัฒนาการตรวจสอบคุณภาพ จากการศึกษาอย่างละเอียด พบว่า สมุนไพรนี้มีคุณสมบัติพิเศษที่สามารถดูดซึมแคดเมียมได้ดี โดยเฉพาะแคดเมียมที่ปนเปื้อนมากับปุ๋ยอินทรีย์ที่ทำมาจากมูลสุกร และได้

มีการศึกษาวิธีปลูก การเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมเพื่อให้มีสารสำคัญสูง วิเคราะห์หาสายพันธุ์ที่เหมาะสม ตลอดจนพัฒนาเทคนิคในการควบคุมปริมาณแคดเมียมให้ต่ำกว่ามาตรฐานเพื่อนำมาเตรียมสารสกัดปัญญาจันทร์สำหรับผลิตเป็นชาสำเร็จรูปชงพร้อมดื่ม ซึ่งได้จดทะเบียนเป็นโรงงานผลิตเครื่องดื่มในภาชนะปิดสนิทกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

นอกจากนั้น ยังได้ให้ความร่วมมือกับโครงการหลวง ในการตรวจวิเคราะห์การปนเปื้อนของแคดเมียมในสายพันธุ์ปัญญาจันทร์ที่ปลูกในแหล่งต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลนำไปเลือกสายพันธุ์ และแหล่งปลูกที่เหมาะสมต่อไป สมุนไพรนี้มีการศึกษาอย่างแพร่หลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ขณะนี้สถาบันฯ อยู่ในระหว่างการเตรียมการทดลองประสิทธิภาพในการลดระดับน้ำตาลในคนร่วมกับวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า

● **ลำไย (*Dimocarpus longan Lour.*)**

ลำไย เป็นผลไม้เศรษฐกิจของไทย สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ได้เริ่มทำการวิจัยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน ประสบความสำเร็จในการพบว่า

สารโพลีฟีนอลจากเมล็ดและเปลือกลำไย มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระดีกว่าชาเขียว และมีฤทธิ์ทำให้เม็ดสีผิวหนึ่งลดลง โดยการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ไทโรซิเนสที่สร้างเม็ดสี และยังพบว่าสารสกัดลำไยมีฤทธิ์ต้านการอักเสบ ช่วยลดความดันโลหิตและสามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของเซลล์มะเร็งบางชนิดในหลอดทดลองได้นอกจากนี้ สถาบันฯ ยังได้ทำการศึกษาความเป็นพิษของสารสกัดเมล็ดลำไยในสัตว์ทดลอง ซึ่งพบว่ามีความปลอดภัย

งานวิจัยเรื่องลำไยที่เกี่ยวกับการต้านอนุมูลอิสระของสถาบันฯ ที่ตีพิมพ์ในวารสาร Food and Chemical Toxicology ได้รับการจัดอันดับเป็น 1 ใน 25 เรื่องที่มีคนอ่านมากที่สุดของงานวิจัยสาขาเภสัชวิทยาและพิษวิทยาและเภสัชศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2550 และในปี พ.ศ. 2555 งานวิจัยฤทธิ์ต้านเชื้อรา ยังได้รับการจัดอันดับ 1 ใน 25 เรื่องที่มีคนอ่านมากที่สุดของสาขาเดียวกันของวารสาร Fitoterapia งานวิจัยของสถาบันฯ ไม่เพียงแต่เป็นการเพิ่มมูลค่าของลำไย แต่ยังกระตุ้นงานวิจัยเรื่องลำไยในระดับนานาชาติอีกด้วย

การพัฒนาวิชาชีพ

ในปัจจุบัน มนุษย์มีอายุยืนยาวขึ้น จากความรู้ทางการแพทย์ที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากอายุขัยที่มากขึ้นนี้ ส่งผลให้มนุษย์ต้องเผชิญกับโรคต่างๆ มากขึ้นด้วย ประเทศไทยยังต้องพึ่งพาการนำเข้ายาเพื่อใช้ในการรักษาผู้ป่วยมูลค่าปีละ 500-1,000 ล้านบาท เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพึ่งพาตัวเองได้ทางยา งานวิจัยที่สำคัญของหน่วยวิจัยเพื่อการประยุกต์ใช้ คือ การนำเอาองค์ความรู้วิทยาศาสตร์พื้นฐานที่มีอยู่มาใช้เพื่อวิจัยกระบวนการผลิตชีววัตถุ รวมถึงการควบคุมคุณภาพ การทดสอบประสิทธิภาพและความปลอดภัยของยาชีววัตถุ ทั้งในคนและสัตว์ทดลองด้วย โดยเตรียมการทำงานวิจัยภายในห้องปฏิบัติการคุณภาพ เพื่อขอรับการประเมินคุณภาพเพื่อให้งานวิจัยได้รับการยอมรับโดยนานาประเทศ

นอกจากกระบวนการผลิตยาชีววัตถุ จะส่งผลให้ประเทศไทยพึ่งพาตัวเองได้ทางยาแล้ว ยังสามารถประยุกต์วิธีวิเคราะห์และทดสอบยาชีววัตถุที่ดำเนินการอยู่ เพื่อตรวจสอบยาชีววัตถุอื่นๆ ได้อีกด้วย ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยยังต้องพึ่งพาการวิเคราะห์ยาชีววัตถุโดยการส่งตรวจในต่างประเทศ

สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ จึงเตรียมความพร้อมในการพัฒนาวิชาชีพทางด้านต่างๆ ได้แก่ หน่วยสัตว์ทดลองคุณภาพ (AAALAC accredited GLP) ห้องปฏิบัติการคุณภาพ (GLP, ISO/IEC 17025 Lab) และกำลังเตรียมการเพื่อให้ได้รับการรับรอง Animal-GLP ซึ่งเป็นการรับรองที่สูงขึ้นอีกระดับหนึ่ง เพื่อให้มีความพร้อมในการรับตรวจ

คุณภาพ ประสิทธิภาพและคุณภาพของยา Epoetin ซึ่งใช้กระตุ้นเม็ดเลือดแดงในผู้ป่วยที่เป็นโรคไตเรื้อรัง ในห้องปฏิบัติการซึ่งกำลังขอรับการประเมินเป็น GLP ยาชีววัตถุนี้ มีการนำเข้ามาจดทะเบียนเพื่อจำหน่ายในประเทศไทยถึง 24 ชนิด การควบคุมคุณภาพของยาชีววัตถุเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากมีรายงานว่าเกิดอาการข้างเคียงที่เรียกว่า Pure Red Cell Aplasia (ภาวะความผิดปกติที่เซลล์ต้นกำเนิดของเม็ดเลือดแดงหายไปจากไขกระดูก ส่งผลให้เกิดโลหิตจางอย่างรุนแรง โดยที่ปริมาณเม็ดเลือดขาวและเกร็ดเลือดในไขกระดูกอยู่ในเกณฑ์ปกติ) สูงกว่าประเทศอื่นๆ ในโลกถึง 8 เท่า

การวิเคราะห์สารสำคัญและสารปนเปื้อนในอาหารและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ

หน่วยวิจัยเพื่อประยุกต์ใช้ นำความรู้พื้นฐานที่ได้จากงานวิจัยในห้องปฏิบัติการต่างๆ ของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์มาบูรณาการและประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมในวงกว้างขึ้นด้วย ตัวอย่างเช่น นำวิธีวิเคราะห์ที่โลหะในอาหารที่พัฒนาจากงานวิจัยพื้นฐาน มาทำการตรวจวิเคราะห์ชนิดต่างๆ ของสารหนูในข้าว ซึ่งอยู่ระหว่างการขอรับรองห้องปฏิบัติการมาตรฐานคุณภาพ ISO/IEC 17025 เพื่อให้ผลการวิเคราะห์เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ และเป็นการสนับสนุนอุตสาหกรรมส่งออกข้าวของประเทศ ซึ่งมีมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์อย่างมากและส่งผลกระทบต่อเกษตรกรซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ

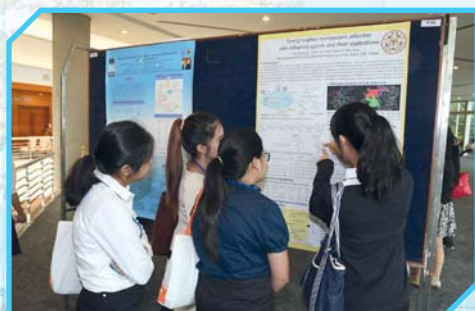

โครงการความร่วมมือทางวิชาการ ในสาขาวิชาอินทรีย์เคมีในภูมิภาคเอเชีย

การประชุมวิชาการระดับนานาชาติ The 4th Junior International Conference on Cutting-Edge Organic Chemistry in Asia : JICCEOCA-4 ณ ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬารักษ์ ระหว่างวันที่ 28-30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 จัดขึ้นภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิชาการในสาขาวิชาอินทรีย์เคมีในภูมิภาคเอเชีย (Asian Core Program (ACP) : Cutting-Edge Organic Chemistry in Asia) โดยสถาบันวิจัยจุฬารักษ์ สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬารักษ์ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ โครงการวิชาการเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายการวิจัยในระดับนานาชาตินี้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โดยอาศัยเครือข่ายที่มีอยู่ในแต่ละประเทศสมาชิกจำนวน 7 ประเทศ และ 1 เขตการปกครองพิเศษเป็นรากฐาน อันได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) สาธารณรัฐเกาหลี ประเทศไทย สาธารณรัฐสิงคโปร์ ประเทศมาเลเซีย และเขตบริหารพิเศษฮ่องกง และใช้การจัดประชุมประจำปีเป็นสื่อกลางที่สำคัญในการนำเสนอผลงานวิจัยที่โดดเด่น มีคุณภาพยอดเยี่ยมของนักวิจัยและคณาจารย์ในแต่ละประเทศสมาชิก

นอกจากนั้น ยังเป็นเวทีให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากประเทศสมาชิกของ Asian Core Program (ACP) : Cutting-Edge Organic Chemistry in Asia ได้มีโอกาสนำเสนอผลงานวิจัย แลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ ความก้าวหน้า และวิทยาการที่น่าสนใจ ตลอดจนร่วมฟังการบรรยายจากนักวิจัยและคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายการวิจัยและมิตรภาพอันดีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน รวมทั้งระหว่างนักศึกษากับนักวิจัยและคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสนับสนุนให้มีการพัฒนางานวิจัย การเรียนการสอน ตลอดจนการประยุกต์ใช้สาขาวิชาต่าง ๆ

ที่เกี่ยวข้อง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียโดยรวมต่อไปในอนาคตอีกด้วย

ในการประชุมทางวิชาการฯ ครั้งนี้ คณะกรรมการจัดการประชุมได้เชิญคณาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญมาร่วมนำเสนอผลงานวิจัย และแลกเปลี่ยนความรู้ อีกหลายท่าน เช่น

ศาสตราจารย์ ชิเกอิ มัทสึนาเกะ (Professor Shigeki Matsunaga) แห่งมหาวิทยาลัยโตเกียว (University of Tokyo) ผู้เชี่ยวชาญด้านอินทรีย์เคมีของสารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติจากสิ่งมีชีวิตทางทะเล และการใช้กระบวนการทางอินทรีย์เคมีในการพิสูจน์เอกลักษณ์ของสารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่มีโครงสร้างซับซ้อน นอกจากนี้ ยังได้รับรางวัล Lectureship อีกด้วย

ศาสตราจารย์ ฮี เซ็ง ลี (Professor Hee-Seung Lee) รองผู้อำนวยการ Molecular-Level Interface Research Center (MIRC) แห่งสถาบันชั้นสูงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเกาหลี (Korea Advanced Institute of Science and Technology : KAIST) มีความเชี่ยวชาญทางด้านการจัดเรียงตัวเอง (self-assembly) แบบสามมิติของโปรตีนที่สังเคราะห์ขึ้น ซึ่งกระบวนการดังกล่าวก่อให้เกิดรูปทรงต่างๆ (foldecture) ที่น่าสนใจและมีศักยภาพในการนำไปใช้ในงานวิจัย อีกทั้งยังได้รับรางวัล Lectureship ด้วยเช่นกัน

ศาสตราจารย์ มินอรุ อิโซเบะ (Professor Minoru Isobe) แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติซุนยัตเซน (National Sun Yat-Sen University) มีความเชี่ยวชาญหลากหลายสาขา อาทิ อินทรีย์เคมีสังเคราะห์ อินทรีย์เคมีของสารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติชีวอินทรีย์เคมี รวมทั้งการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติกับเป้าหมาย นอกจากนี้ ยังเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งโครงการความร่วมมือทางวิชาการในสาขาวิชาอินทรีย์เคมีในภูมิภาคเอเชียด้วย

นับว่าการประชุมครั้งนี้ได้ผลตอบรับอย่างดีเยี่ยมจากนักวิจัยนานาชาติรุ่นใหม่ ๆ และคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันวิจัย และสถาบันการศึกษาต่างๆ จากกลุ่มประเทศสมาชิก และประการสำคัญที่สุดคือเป็นการสนองพระปณิธานในศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพะเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ที่ทรงมุ่งหวังให้เกิดความตื่นตัว การมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายวิจัยของนักวิจัยและคณาจารย์ในสาขาอินทรีย์เคมีจากสถาบันวิจัย และสถาบันการศึกษาต่างๆ รวมทั้งเป็นการยกระดับคุณภาพงานวิจัยภายในประเทศให้มีศักยภาพทัดเทียมงานวิจัยในต่างประเทศอีกด้วย

การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย

กุลนิษฐ์ ดำรงค์สกุล นักสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลจุฬารัตน์

“ผู้ป่วยระยะสุดท้าย” มีความหมายว่าอย่างไร ภาควิชาการพยาบาลรากฐาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ให้ความหมายของ “ผู้ป่วยระยะสุดท้าย” ไว้ดังนี้

1. **ผู้ป่วยระยะสุดท้าย** หมายถึง ผู้ป่วยระยะสุดท้ายที่ได้รับการวินิจฉัยการเจ็บป่วยถึงขั้นสูญเสียชีวิต แม้ได้รับการรักษาด้วยยา และการดูแลอย่างใกล้ชิดแล้ว และมีการพยากรณ์โรคว่า สามารถมีชีวิตอยู่ได้ประมาณ 6 เดือน หรือน้อยกว่า
2. **ผู้ป่วยระยะสุดท้าย หรือผู้ที่หมดหวัง** หมายถึง ผู้ป่วยที่แพทย์ให้การวินิจฉัยว่า เป็นโรคที่ไม่สามารถจะรักษาให้หายได้ และไม่มีโอกาสที่จะใช้เวลาที่เหลือในชีวิตของตนให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และผู้อื่นได้อีก
3. **ผู้ป่วยระยะสุดท้าย หรือผู้ป่วยใกล้เสียชีวิต** หมายถึง ผู้ป่วยที่หมดหวังจะหายจากโรค เป็นความเจ็บป่วยที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้ด้วยวิธีการใด ๆ อาการจะทรุดลงเรื่อยๆ และเสียชีวิตในที่สุด เช่น ผู้ป่วยสมองเสื่อมระยะสุดท้าย ภาวะหัวใจล้มเหลว มะเร็งระยะสุดท้าย เป็นต้น

(http://www.elearning.ns.mahidol.ac.th/Patients-with-end-stage/_3.html)

คำว่า “...อาการจะทรุดลงเรื่อยๆ...” ทำให้เห็นภาพของผู้ป่วยที่ต้องใช้เวลาอยู่บนเตียงเป็นส่วนใหญ่ ผู้ป่วยในระยะสุดท้ายนี้ ยังอาจเรียกได้อีกอย่างด้วยว่า “ผู้ป่วยระยะประคับประคอง” คือ ต้องได้รับการดูแลแบบประคับประคองจากผู้ดูแล ซึ่งในประเทศไทยมักจะเป็นญาติ หรือผู้ใกล้ชิด เช่น สามี หรือภรรยา ที่มีภูมิความผูกพันทางจิตใจกับผู้ป่วยมาก จนไม่สามารถตระหนักได้ว่าผู้ป่วยระยะนี้ไม่สามารถกิน นั่ง เดิน เล่น ได้เหมือนบุคคลปกติทั่วไป ผู้ดูแลมักคาดหวังว่าผู้ป่วยจะปฏิบัติตนได้ครบถ้วนตามที่แพทย์สั่ง ดังนั้น เมื่อผู้ป่วยไม่สามารถทำได้ จึงมักนำไปสู่ความผิดหวัง และปัญหา

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยและผู้ดูแลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ส่งผลต่อการตอบสนองต่อการรักษาของผู้ป่วย เพราะทำให้ผู้ป่วยกระตือรือร้นใจและขาดกำลังใจในการรักษาอย่างต่อเนื่อง ฉะนั้น คำแนะนำในเชิงสังคมสงเคราะห์ คือ

1. **ผู้ดูแลพึงระลึกอยู่เสมอว่า แม้ผู้ป่วยจะเป็นผู้ที่เรารัก แต่ผู้ป่วยก็มีชีวิตเป็นของตนเอง** ผู้ดูแลไม่ควรนำตนเองไปเปรียบเทียบกับผู้ป่วยว่า ถ้าเป็นเรา เราจะทำอย่างนั้น ถ้าเป็นเรา เราจะทำอย่างนี้

● ยกตัวอย่างปัญหาที่พบบ่อยที่สุด คือ เรื่องการรับประทานอาหาร ผู้ดูแลมักจะพยายามให้ผู้ป่วยรับประทานอาหารที่ดีที่สุดและให้ได้ปริมาณมากที่สุด (ตามความคิดของผู้ดูแล) แต่ด้วยภาวะโรค ทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถบริโภคอาหารได้ครั้งละมาก ๆ หรือเกิดการเบื่ออาหาร ผลก็คือผู้ดูแลมักจะไม่พอใจและน้อยใจที่ผู้ป่วยไม่ยอมรับประทานอาหารดี ๆ ที่จัดมาให้ ส่วนผู้ป่วยก็ประสบอาการอึดอัดแน่นท้อง เพราะต้องรับประทานอาหารมากเกินไป

ทั้งที่ร่างกายรับไม่ไหว ทำให้ทุกข์ทรมานมากขึ้น จึงมักเกิดการกระทบกระทั่ง พุดจาเหน็บแนมซึ่งกันและกัน ส่งผลให้ไม่สบายใจกันทั้งสองฝ่าย

2. ผู้ดูแลพึงระลึกอยู่เสมอว่าผู้ป่วยระยะนี้มีพยาธิสภาพไม่เหมือนคนปกติทั่วไป ดังนั้น การรับประทานอาหาร การขับถ่าย หรือการเคลื่อนไหวร่างกาย ย่อมไม่เป็นปกติด้วย ฉะนั้น เมื่อผู้ป่วยไม่สามารถปฏิบัติตามที่แพทย์สั่งได้ คำแนะนำ ก็คือ ให้ผู้ดูแลหยุดกิจกรรมดังกล่าวไว้ก่อน แล้วใช้วิธีต่อรองกับผู้ป่วย โดยการยืดเวลาออกไปอีกประมาณ 5-15 นาที เช่น

- การรับประทานอาหารตามเวลาที่กำหนด หากนำอาหารมาเสิร์ฟแล้ว แต่ผู้ป่วยปฏิเสธ ให้ต่อรองเวลาเป็นช่วง ๆ โดยช่วงแรกอาจให้เวลากับผู้ป่วย 10 นาที เมื่อหมดเวลาที่ต่อรองแล้ว หากผู้ป่วยยังไม่ยอมรับประทานอาหารอีก ให้ยืดเวลาออกไปอีก 5 นาที แล้วจึงค่อยให้ผู้ป่วยรับประทานอาหาร เป็นต้น ทั้งนี้ ควรปรับใช้ให้เหมาะสมกับพฤติกรรมส่วนตัวของผู้ป่วยด้วย

3. ผู้ป่วยระยะสุดท้ายส่วนมาก มักจะแสดงอารมณ์หงุดหงิด ท้อแท้ หรือน้อยใจ อันมีสาเหตุมาจากการที่ไม่สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้อย่างเคย ทำให้ผู้ดูแลรู้สึกหงุดหงิดตามไปด้วย เมื่อใดก็ตามที่ผู้ป่วยแสดงอารมณ์ทางลบเช่นนั้น ถ้าผู้ดูแลไม่สามารถทำให้ใจยอมรับหรือวางเฉยได้ ให้ปฏิบัติดังนี้

- ค่อย ๆ หันหน้าออกจากผู้ป่วยช้า ๆ โดยไม่ให้เป็นที่สังเกต
- มองไปทางอื่นที่ไม่มีผู้ป่วย
- สูดลมหายใจเข้าลึก ๆ ผ่อนลมหายใจออกยาว ๆ
- นับ 1-10 หากยังไม่ดีขึ้น ให้นับเรื่อย ๆ โดยต้องไม่ได้ตอบกับผู้ป่วยอย่างรุนแรง

4. ในครอบครัวควรจัดหาผู้ดูแลสลับกัน อย่าให้ผู้ใดผู้หนึ่งต้องอยู่เฝ้าดูแลผู้ป่วยตลอดทั้งวันทั้งคืน เพราะจะทำให้เกิดความเครียดทั้งทางร่างกายและจิตใจได้

5. เมื่อผู้ดูแลมีเวลาว่างจากการดูแลผู้ป่วย ควรพักผ่อนให้เพียงพอ ออกกำลังกาย และรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ให้ครบ 5 หมู่ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะรับมือกับการดูแลผู้ป่วยต่อไป

แนวปฏิบัติที่ได้กล่าวมา เป็นแนวปฏิบัติเบื้องต้นในเชิงสังคมสงเคราะห์การแพทย์ เพื่อลดปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยและผู้ดูแล อันถือเป็นปัญหาทางสังคมโดยตรงที่ต้องได้รับการแก้ไขทันทีที่พบปัญหา วิธีการดังกล่าวเน้นที่ตัวผู้ดูแลเป็นหลัก เพราะถือว่ามีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจมากกว่าผู้ป่วย

หากท่านมีข้อสงสัยหรือมีปัญหาต้องการปรึกษาเพิ่มเติม ขอเชิญพบ **นักสังคมสงเคราะห์** ได้ที่หน่วยสังคมสงเคราะห์ ชั้น 1 โรงพยาบาลจุฬารัตน์

รวมใจถวายพระพร

คุณหญิงลักษณะฉันท เลหาพันธุ์ รองประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ฝ่ายบริหาร พร้อมคณะผู้บริหารและบุคลากรสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ นำแจกันดอกไม้ทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และร่วมลงนามถวายพระพรขอให้ทรงหายจากพระอาการประชวรและมีพระพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์โดยเร็ววัน เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2557 ณ ศาลาศิริราช 100 ปี โรงพยาบาลศิริราช

ต่อมา เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2557 รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญญ์คุณ มงคลอัศวรัตน์ ผู้ช่วยอธิการบดี พร้อมด้วยคณาธิการและเจ้าหน้าที่สถาบันฯ นำแจกันดอกไม้ทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ร่วมลงนามถวายพระพรด้วยความจงรักภักดี ณ ศาลาศิริราช 100 ปี จากนั้นได้นำแจกันดอกไม้ทูลเกล้าฯ ถวายพระพรแด่ ศาสตราจารย์

ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี องค์นายกสภาสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ ณ โรงพยาบาลวิชัยยุทธ พร้อมใจตั้งจิตอธิษฐานขอให้ทั้งสองพระองค์ทรงหายจากพระอาการประชวร มีพระพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง และทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

มูลนิธิจุฬาภรณ์ รับมอบเงินจากโครงการ “งานศิลป์เพื่อการกุศล”

คุณหญิงลักษณะฉันท เลหาพันธุ์ ผู้ทำการแทนมูลนิธิจุฬาภรณ์ รับมอบรายได้จากการจัดนิทรรศการ “งานศิลป์เพื่อการกุศล” (AN ART A DAY KEEPS CANCER AWAY) จากคุณสุพรทิพย์ ช่างรังษี และคุณสมนึก คลังนอก คณะกรรมการจัดงานและห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลชิดลม เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 ณ สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ เพื่อสมทบทุนมูลนิธิจุฬาภรณ์ในการช่วยเหลือผู้ป่วยโรคมะเร็ง เป็นจำนวนเงิน 1 ล้านบาท ซึ่งได้จากการจำหน่ายภาพวาดมากกว่า 100 ภาพ ของครูและนักเรียนโรงเรียนศิลปะมหานคร เหล่าศิลปิน ดารา และผู้มีชื่อเสียงในสังคม

นิทรรศการ “งานศิลป์เพื่อการกุศล” เป็นโครงการเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโรคมะเร็งยากไร้ ซึ่งมีอยู่มากมาย การจัดแสดงมีขึ้นที่โซน THAITHAI ชั้น 2 ห้างเซ็นทรัลชิดลม ระหว่างวันที่ 6-13 สิงหาคม พ.ศ. 2557 และเป็นการสื่อว่าศิลปะจะเป็นสิ่งที่จะช่วยบำบัดจิตใจไม่ให้เครียด และช่วยให้ห่างไกลจากโรคมะเร็งได้ด้วย

คุณสุพรทิพย์ ช่างรังษี ในฐานะกรรมการมูลนิธิจุฬาภรณ์ และหนึ่งในคณะทำงานของโครงการ กล่าวถึงที่มาของการร่วมมือกันทำบุญกุศลนี้ว่า

“ทุกวันนี้ ภารกิจหลักของมูลนิธิจุฬาภรณ์ได้ขยายวงกว้าง และหลากหลายขึ้นเรื่อย ๆ รวมไปถึงภารกิจในการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยโรคมะเร็ง จึงได้ชวนคนดังจากหลากหลายวงการมอบผลงานเพื่อนำมาจำหน่ายหาทุนสมทบทุนมูลนิธิจุฬาภรณ์ เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโรคมะเร็ง ซึ่งเป็นสิ่งที่น่ายินดียิ่ง เพราะมูลนิธิจุฬาภรณ์ เป็นมูลนิธิ

ที่ทำประโยชน์ และมีผลงานที่ชัดเจนมากในเรื่องการวิจัยค้นคว้า และรักษาโรคมะเร็ง ซึ่งเป็นโรคที่อันตราย และเป็นกันมากในปัจจุบัน แต่เราสามารถยืดอายุคนป่วยได้ ถ้าได้รับการรักษาอย่างถูกต้อง

การระดมทุนในครั้งนี้ แม้เป็นเพียงส่วนหนึ่ง แต่จะส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่ผู้รับและประเทศโดยรวมแน่นอน เพราะถ้าคนไทยปลอดภัยจากโรคร้าย ประเทศชาติเราย่อมก้าวหน้า เพราะมีคนที่มีประสิทธิภาพในการทำงานมากมาย”

การประชุม “นวัตกรรมเพื่อความปลอดภัยและสุขภาวะ”

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและพิษวิทยาได้จัดการประชุมวิชาการประจำปี 2557 ครั้งที่ 7 ในหัวข้อเรื่อง “นวัตกรรมเพื่อความปลอดภัยและสุขภาวะ” (Innovation for Safety and Wellness) ระหว่างวันที่ 6-7 กันยายน พ.ศ. 2557 ณ ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ เพื่อเป็นเวทีสำหรับคณาจารย์และนักศึกษาโครงการบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาที่เป็นภาคีสมาชิกของศูนย์ฯ (สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยบูรพา) ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วัตถุประสงค์ของการประชุม คือ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และรับทราบถึงประเด็นปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและพิษวิทยาของประเทศในภูมิภาคนี้ รวมทั้งเป็นเวทีในการนำเสนอผลงานวิจัย การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนการระดมความคิดเห็นในการสร้างสรรคงานวิจัยที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาของประเทศ หรือเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ต่อไป

ในการประชุมวิชาการประจำปี 2557 ครั้งนี้ นางสาวอรภรณ์ แก่นวงศ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุม และในโอกาสนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิงมจรุส รุจิวัฒน์ ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและพิษวิทยา ได้กล่าวรายงานถึงวัตถุประสงค์และความสำคัญของการจัดการประชุม และความร่วมมืออย่างดียิ่งของผู้บริหาร คณาจารย์ วิทยากรรับเชิญ และนักศึกษา ที่ยินดีให้ความรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน

การสัมมนาพิเศษด้านผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ

เมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557 ศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ รุจิรวัฒน์ ผู้ช่วยประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ฝ่ายวิจัย เป็นผู้แทนสำนักวิจัย ให้การต้อนรับ **Professor Norman G. Lewis** ผู้เชี่ยวชาญด้านชีวสังเคราะห์ของสารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติในพืช จากมหาวิทยาลัยวอชิงตันสเตต สหรัฐอเมริกา ซึ่งให้เกียรติมาบรรยายในการสัมมนาพิเศษหัวข้อ **“Building on Our Medicinal Plant Heritage: From Phytochemical Factories in Planta to Synthetic Biology”** โดยได้นำเสนอผลงานวิจัยที่น่าสนใจด้านการศึกษาและวิเคราะห์สารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่ผลิตได้ในพืชที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพของมนุษย์ โดยใช้เทคนิคเพื่อศึกษากลไกการสังเคราะห์สารเหล่านี้จากการวิเคราะห์สารมัธยันตร์ที่เกี่ยวข้องกับกลไกการเปลี่ยนแปลงทางเคมีภายใน

นอกจากนี้ Professor Lewis ยังได้นำเสนอผลงานเกี่ยวกับเทคนิคพิเศษเพื่อการวิเคราะห์สารเคมีในพืช ซึ่งทำให้สามารถวิเคราะห์ชนิดและโครงสร้างของสารเพื่อหาสารใหม่ๆ ในพืชได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

การอบรมเชิงปฏิบัติการนานาชาติด้านพิษวิทยาสิ่งแวดล้อม

สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ โดยการสนับสนุนจากสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) ในโครงการพระดำริเพื่อความร่วมมือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านวิชาการกับต่างประเทศ จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการนานาชาติ ในหัวข้อ **“Environmental Immunotoxicology and Reproductive Toxicology”** ระหว่างวันที่ 20-31 ตุลาคม พ.ศ. 2557 ณ สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคลากรทางการวิจัยด้านพิษวิทยาสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการสารเคมีทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ คณะวิทยากรประกอบด้วย **Professor Judith T. Zelikoff** อาจารย์ประจำภาควิชาเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก **Professor Nancy Denslow** ผู้อำนวยการศูนย์เครื่องมือทางเคมีโปรตีนและตัวชี้วัดทางชีวภาพระดับโมเลกุล และ ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์สหวิทยาการการวิจัยทางเทคโนโลยีชีวภาพ มหาวิทยาลัยฟลอริดา และ **Professor Norbert E. Kaminski** อาจารย์จากภาควิชาเภสัชวิทยาและพิษวิทยา มหาวิทยาลัยมิชิแกนสเตต สหรัฐอเมริกา

ผู้เข้ารับการอบรมครั้งนี้ รวมจำนวน 16 คน จาก 13 ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรภูฏาน เนการาบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน

สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย ราชอาณาจักรเนปาล สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐดงคมนิยมประชาธิปไตย ศรีลังกา สาธารณรัฐดงคมนิยมเวียดนาม และประเทศไทย

เสวนาวิชาการกับนักวิจัยผู้ได้รางวัลสตรีในงานวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ

เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 สำนักวิจัย สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ได้รับเชิญให้เข้าร่วมงานเสวนาวิชาการในหัวข้อ **“How Conotoxins from Sea Snails Became One of the Most Promising : New Pain Killing Medicines”** กับ **Professor Lourdes J. Cruz** นักวิจัยด้านพิษวิทยาทางทะเล จากสถาบันชีววิทยาทางทะเล แห่งมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ ผู้ได้รับรางวัลสตรีในงานวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ ปี พ.ศ. 2553 (Women in Science Awards 2010) จาก บริษัท ลอริอัล จำกัด โดยการสนับสนุนของสำนักงานเลขาธิการแห่งชาติ ว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) การเสวนาครั้งนี้จัดโดยสมาคมพิษวิทยาแห่งประเทศไทย ร่วมกับ บริษัท ลอริอัล (ประเทศไทย) จำกัด ณ ห้องประชุม 1 อาคารศูนย์ประชุม สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีอนุชาต นายกสมาคมพิษวิทยาแห่งประเทศไทย เป็นประธานของการสัมมนา

สำนักวิจัย สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ได้มอบหมายให้ ดร.ประสพท กิตตะคุปต์ นักวิจัยชำนาญการ ห้องปฏิบัติการผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ เป็นผู้แทนเข้าร่วมเป็นเกียรติในงานดังกล่าว

CRI รวบรวม...รวมน้ำใจ...ต้านภัยหนาว

เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2557 สำนักกิจกรรมพิเศษ สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ จัดกิจกรรมสนองพระดำริ ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพะเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี องค์ประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ด้วยการเชิญชวนบุคลากรจิตอาสาของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ร่วมแรงร่วมใจบรรจุถุงยังชีพพระราชทานจำนวน 1,500 ชุด ประกอบด้วยเครื่องอุปโภค และบริโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ เพื่อนำไปช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนแก่ราษฎรผู้ประสบภัยหนาว ในพื้นที่จังหวัดเลย อุดรดิตต์ และพิษณุโลก ระหว่างวันที่ 14-17 ธันวาคม พ.ศ. 2557

กิจกรรมให้ความรู้โรคมะเร็ง

ศูนย์ส่งเสริมคุณภาพชีวิต โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็งแก่ประชาชนชาวตำบลบางชะแยง ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางชะแยง อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2557 โดยมีพยาบาลวิชาชีพและนักโภชนาการของโรงพยาบาลจุฬาภรณ์ ร่วมเป็นวิทยากร

ให้ความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับโรคมะเร็ง อาทิ ความเสี่ยงและอาการเบื้องต้นของโรคมะเร็ง สาเหตุของการเกิดโรคมะเร็งแต่ละชนิด รวมถึงความรู้ด้านโภชนาการ การเลือก

รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ เหมาะกับวัย ตลอดจนวิธีการอ่านฉลากอาหารที่ถูกต้อง เพื่อเป็นแนวทางของการดูแลตนเองและบุคคลอื่นในครอบครัว

งานแถลงข่าวโครงการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกเพื่อสตรีใน กทม.

โรงพยาบาลจุฬารัตน์ ร่วมกับ คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล จัดทำ “โครงการความชุกของการตรวจพบเชื้อเอชพีวีและการตรวจพบเซลล์ผิดปกติที่ปากมดลูกในสตรีกรุงเทพมหานคร” เพื่อตรวจหาเชื้อไวรัสเอชพีวี ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดมะเร็งปากมดลูก ร่วมกับการตรวจเซลล์ปากมดลูก หรือ แพปสเมียร์ ในประชากรสตรีที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,000 ราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออย่าเตือนให้ผู้ที่อาจละเลยต่อสุขภาพตนเอง สนใจในการป้องกันมะเร็งปากมดลูกโดยการตรวจคัดกรอง และเป็นการเผยแพร่แนวคิด “หญิงไทยยุคใหม่...ห่างไกลมะเร็งปากมดลูก”

งานแถลงข่าวของโครงการนี้มีขึ้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2557 ณ โรงพยาบาลจุฬารัตน์ โดยมี ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา รองประธานบริหารโรงพยาบาลจุฬารัตน์ และ ศาสตราจารย์ นายแพทย์นิธิ มหานนท์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬารัตน์ ร่วมใน

พิธีเปิดงาน พร้อมด้วยนายแพทย์ณัฐวุฒิ กันตถาวร แพทย์ประจำโครงการของโรงพยาบาลจุฬารัตน์ นายแพทย์พลเลิศ พันธุ์นากุล รองคณบดีฝ่ายบริการ ผู้อำนวยการวชิรพยาบาล และแพทย์หญิงศิริวรรณ ตั้งจิตกมล รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิชาการ คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล ในพิธีมีการแถลงถึงความเป็นมาและรายละเอียดของโครงการด้วย ซึ่งประชาชนที่มาร่วมงานได้ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก

โครงการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกนี้ครอบคลุมไปถึงการศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูกและพฤติกรรม การตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกของประชากรสตรีในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสาเหตุของความไม่สนใจในการตรวจคัดกรองด้วย ฉะนั้นในการดำเนินโครงการจึงมีการให้ความรู้เกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูก การป้องกันและการลดความเสี่ยง รวมทั้งวิธีตรวจคัดกรองตามมาตรฐานที่ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้

ผู้ที่สนใจใน “โครงการความชุกของการตรวจพบเชื้อเอชพีวีและการตรวจพบเซลล์ผิดปกติที่ปากมดลูกในประชากรสตรีในกรุงเทพมหานคร” ซึ่งมีอายุระหว่าง 25 ถึง 60 ปี และมีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 5 ปีขึ้นไป สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการ ซึ่งจะนำไปสู่การป้องกัน ตลอดจนได้รับการรักษาโรคมะเร็งปากมดลูกได้อย่างทันท่วงที ลงทะเบียนได้ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไปทาง www.cccthai.org หรือ โทรศัพท์ 0 2576 6864-68 ในวันและเวลาราชการ

ครบรอบ 5 ปี โรงพยาบาลจุฬารณ

โรงพยาบาลจุฬารณ
จัดตั้งขึ้นด้วยพระปณิธาน
อันแน่วแน่ของ ศาสตราจารย์
ดร.สมเด็จพะเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ
อัครราชกุมารี ด้วยทรง
ห่วงใยและทรงตระหนักถึง
ความทุกข์ยากของผู้ป่วย
มะเร็งเป็นอย่างมาก จึงมี

พระดำริให้จัดตั้ง “โรงพยาบาลจุฬารณ” ซึ่งเป็นโรงพยาบาลเฉพาะทางโรคมะเร็งขนาด
100 เตียง ในมหามงคลสมัยที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญ
พระชนมพรรษา 72 พรรษา โดยทรงมุ่งหวังให้เป็นสถาบันแห่งความเป็นเลิศทางวิชาการ
ที่จะช่วยประเทศชาติในการพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ ให้สามารถรักษาโรคมะเร็ง
ให้ได้ผลดี และเพื่อช่วยเหลือประชาชนชาวไทยที่ต้องทนทุกข์ทรมานจากโรคมะเร็ง

ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพะเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ อัครราชกุมารี
เสด็จมาเปิดโรงพยาบาลจุฬารณอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2552 และ
ในปี พ.ศ. 2557 ได้เปิดให้บริการมา 5 ปีแล้ว ด้วยความมุ่งมั่นดำเนินการสานต่อพระปณิธาน
และได้มีการพัฒนาต่อเนื่องเป็นลำดับ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา โรงพยาบาลให้บริการแก่
ผู้ป่วยที่ยังไม่มีอาการของโรคมะเร็งและผู้ป่วยที่มีอาการแล้ว ตลอดจนดำเนินงานของ
โครงการคัดกรองต่าง ๆ อาทิ โครงการบ้านหลวง จังหวัดน่าน และโครงการคัดกรองมะเร็ง
ตับ ทำให้ผู้ป่วยมะเร็งเซลล์ตับและท่อน้ำดีมีโอกาสรอดชีวิตได้ ในขณะที่เดียวกันโรงพยาบาล
ยังได้พัฒนาการรักษาและวินิจฉัยโดยการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยขั้นสูงด้วย เช่น
มีศูนย์ไซโคลตรอนและเพทสแกนแห่งชาติ ศูนย์รังสีวินิจฉัย และศูนย์รังสีรักษา

นอกจากนี้ ยังพัฒนาการตรวจโครโมโซม เพื่อกำหนดการใช้ยาที่จำเพาะต่อบุคคล
ตลอดจนมีการกำหนดการรักษาโดยสหสาขาวิชาชีพ และการวิจัยที่เชื่อมต่อแนวทางการ
รักษาที่ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ป่วยโรคมะเร็งได้รับบริการที่มีคุณภาพอย่าง
ครบวงจร ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม

ในโอกาสครบรอบ 5 ปี ของโรงพยาบาลจุฬารณ เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม
พ.ศ. 2557 โรงพยาบาลได้จัดกิจกรรมขึ้นภายใต้แนวคิด “คืนความสุขให้ผู้ป่วย
มะเร็ง” เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ป่วยมะเร็งและญาติในการต่อสู้
กับโรคมะเร็ง กิจกรรมในงานประกอบด้วย การทำบุญในโอกาสครบรอบ, การจัดคลินิก
สุขภาพดีเพื่อให้คำปรึกษาแก่ประชาชนด้านโรคมะเร็ง โรคทั่วไป และด้านสุขภาพจิต,

กิจกรรมดนตรีบำบัด
จากวงดนตรีจิตอาสา
“सानใจคอร์ส”,
นิทรรศการครบรอบ
5 ปี โรงพยาบาล
จุฬารณ, กิจกรรม
ชวนชิมที่บุธอาหาร

เพื่อสุขภาพพร้อมเรียนรู้เรื่องโภชนาการ,
กิจกรรมเสวนาสร้างกำลังใจสู้มะเร็ง
ในหัวข้อ “เหนือกายยังมีใจ” โดย พระมหา
อดิศักดิ์ อภิปัญญา ดร.วรภัทร์ ภูเจริญ
และครูดลชีวิตติศา รวมถึงกิจกรรมไฮไลท์
แจกรางวัล “Package ตรวจสุขภาพฟรี
40 รางวัล” ให้กับผู้มาร่วมงาน

ตลอดจนอีกหนึ่งกิจกรรมพิเศษ คือ
“เติมกำลังใจให้ผู้ป่วยมะเร็ง” โดยคณะ
ผู้บริหารและดารานักแสดงจำนวนมาก
ได้ไปเยี่ยมให้กำลังใจผู้ป่วยมะเร็งที่หอพัก
ผู้ป่วยในโรงพยาบาลจุฬารณ ซึ่งกิจกรรม
นี้ทำให้เห็นรอยยิ้มจากผู้ป่วยและญาติ
ได้เห็นความสุขเล็กๆ น้อยๆ ที่เกิดขึ้นจาก
การร่วมกันแบ่งปันและส่งกำลังใจ ส่งต่อ
เป็นพลังให้ผู้ป่วยและญาติสามารถต่อสู้กับ
โรคมะเร็งได้ต่อไป

การประเมินคุณภาพการศึกษา 2556

สถาบันบัณฑิตศึกษา จุฬารภรณ์ ได้มีการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับสถาบัน ประจำปีการศึกษา 2556 เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2557 โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.จวีร์รัตน์ ดวงเดือน รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

และวิจัย วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญญ์คุณ มงคลอัศวรัตน์ ผู้ช่วยอธิการบดีสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬารภรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษาวดี ตันติวรานุรักษ์ อาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา และรองศาสตราจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ ศงสะเสน อาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ รุจิวัฒน์ อธิการบดีสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬารภรณ์ ได้กล่าวต้อนรับและนำเสนอผลการดำเนินงานของสถาบันฯ โดยมีคณะผู้บริหาร คณาจารย์ และพนักงานร่วมให้การต้อนรับคณะกรรมการ และรับฟังผลการประเมิน ณ อาคารสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬารภรณ์

สำหรับปีการศึกษา 2556 สถาบันฯ มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน “ระดับดีมาก” มีค่าเฉลี่ยรวมตัวบ่งชี้ สกอ. 9 องค์ประกอบ เท่ากับ 4.90 จากคะแนนเต็ม 5

การประชุมเครือข่ายสหวิทยาการแห่งราชบัณฑิตยสถานฯ ภาคกลาง

เมื่อวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2557 สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬารภรณ์ ได้ให้การต้อนรับคณะกรรมการเครือข่ายสหวิทยาการแห่งราชบัณฑิตยสถานฯ ภาคกลาง เนื่องในโอกาสที่สถาบันฯ เป็นสมาชิกและรับเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมคณะกรรมการเครือข่ายฯ ณ อาคารสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬารภรณ์

ตลาดนัดอุดมศึกษา ครั้งที่ 19

สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬารภรณ์เข้าร่วมจัดนิทรรศการ “ตลาดนัดหลักสูตรอุดมศึกษา ครั้งที่ 19” เมื่อวันที่ 13-14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประชาสัมพันธ์หลักสูตรการศึกษาของสถาบันฯ โดยมีสถาบันการศึกษาต่างๆ จากทั่วประเทศเข้าร่วมในนิทรรศการครั้งนี้กว่า 100 แห่ง และมีนักเรียน นิสิต นักศึกษา อาจารย์ และผู้สนใจทั่วไปเข้าชมนิทรรศการอย่างคับคั่ง

วารสารมูลนิธิจุฬาภรณ์

Chulabhorn Foundation

“ดร.น้ำจิต”

โครงการหารายได้เพื่อการกุศล สมทบทุนมูลนิธิจุฬาภรณ์

ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี องค์ประธานมูลนิธิจุฬาภรณ์ ทรงมีพระดำริให้จัดโครงการหารายได้เพื่อการกุศล สมทบทุนมูลนิธิจุฬาภรณ์ ภายใต้ผลิตภัณฑ์ “ดร.น้ำจิต” เพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ป่วยในลักษณะต่างๆ เช่น ค่าเวชภัณฑ์ พระราชทานระหว่างการเสด็จไปทรงงานในโครงการต่างๆ ของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ในพื้นที่ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีหน่วยแพทย์พระราชทานเคลื่อนที่ไปให้บริการ และยังทรงรับผู้ป่วยโรคต่างๆ ไว้ในพระอนุเคราะห์ ตลอดจนให้การศึกษาศึกษาและการวิจัยในสาขาแพทยศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และการพยาบาลด้วย

จึงขอเชิญชวนผู้มีจิตศรัทธาร่วมสนับสนุนผลิตภัณฑ์ “ดร.น้ำจิต” ในโครงการหารายได้เพื่อการกุศลสมทบทุน “มูลนิธิจุฬาภรณ์” ได้ที่

- พระตำหนักจักรีบกข จ.ปทุมธานี
- โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ หลักสี่ กรุงเทพฯ
- ร้านนารายา 5 สาขา ได้แก่ สาขาแจ้งวัฒนะ (สำนักงานใหญ่) ศูนย์การค้าสยามพารากอน เซ็นทรัลเวิลด์ สุขุมวิท 24 และพาราไดซ์ พาร์ค

ผู้สนใจสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ พระตำหนักจักรีบกข จ.ปทุมธานี โทร. 0-2598-6635, 0-2598-2976 ต่อ 6079 หรือติดตามได้ที่ www.facebook.com/dr.namjit

ขอเชิญร่วมอุดหนุนเทปบันทึกการแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายสัมพันธ์สองแผ่นดิน ครั้งที่ 6” รายได้นำสมทบทุนมูลนิธิจุฬาภรณ์ ดีวีดี 299 บาท/วีซีดี 199 บาท วางจำหน่ายที่

- พระตำหนักจักรีบกข จ.ปทุมธานี
- ร้าน ดร.น้ำใจ : โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ หลักสี่, โรงพยาบาลสัตว์ ม.เกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพฯ

สอบถามเพิ่มเติม
โทรศัพท์ 0-2598-6635

ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินสมทบทุน “มูลนิธิจุฬาภรณ์” สามารถสนับสนุนได้ด้วยวิธี ดังนี้

- **เงินสด** นำส่งโดยตรงที่ ฝ่ายการเงิน มูลนิธิจุฬาภรณ์ ชั้น 2 อาคารบริหาร สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ พร้อมทั้งรับใบเสร็จรับเงินได้ทันที
- **โอนเงินเข้าบัญชี** ชื่อบัญชีมูลนิธิจุฬาภรณ์ เลขที่บัญชี 026-2-52296-1 บัญชีออมทรัพย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขา รามาริบัติ และส่งหลักฐานการบริจาคไปที่ โทรสาร 0-2553-8527 เพื่อรับใบเสร็จรับเงิน
- **ส่งจ่ายเช็ค/แคชเชียร์เช็ค** ในนามมูลนิธิจุฬาภรณ์ และส่งหลักฐานทางไปรษณีย์ไปที่มูลนิธิจุฬาภรณ์ เพื่อรับใบเสร็จรับเงิน

ข้อมูลเพิ่มเติม
ฝ่ายการเงิน มูลนิธิจุฬาภรณ์
โทรศัพท์ 0-2553-8697-8

เจ้าของ **มูลนิธิจุฬาภรณ์** เลขที่ 54 ถนนกำแพงเพชร 6 แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2553-8555 เว็บไซต์ <http://www.cri.or.th>

จัดทำโดย มูลนิธิจุฬาภรณ์ ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ เกษม วัฒนชัย เลขาธิการมูลนิธิจุฬาภรณ์ และคณะผู้บริหารสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ และสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ คณะผู้จัดทำ ส่วนประชาสัมพันธ์ สำนักบริหาร สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ โทรศัพท์ 0-2553-8555 ต่อ 8631 โทรสาร 0-2553-8527 อีเมล info@cri.or.th

